

DREI ZEITFORMEN VOM VERB GEHEN

Jedes Verb hat eine Höflichkeitsform und eine, die allgemein benutzt wird. Beispiel Verb gehen: འགྲོ། (allgemein) / ཐེབས། (Höflichkeitsform). Das Verb Gehen beschreibt eine beabsichtigte Handlung. ཐོན་པ་ ist die Vergangenheitsform von འགྲོ།; ཐེབས་ ist hingegen in allen Zeitformen gleich. Tabelle in Phonetik zum Schnell-Merken inkl. der Negation:

	Form	Präsens	Futur	Präteritum
1. Person Singular und Plural	allgemein: ངའོ	...ངའོ gi yò[d] Negation: ...ངའོ gi mä	...ངའོ gi yì[n] Negation: ...ངའོ gi min	...tschhí[n] pa yì[n] Negation: ...tschhí[n] pa min
2./3. Person Singular und Plural	allgemein: ངའོ	...ངའོ gi dù[g] Negation: ...ངའོ gi mi[n] dù[g]	...ངའོ gi rè Negation: ...ངའོ gi mä	...tschhí[n] pa rè Negation: ...tschhí[n] pa mä
	Höflichkeitsform: ཐེབ	...ཐེབ་ kyí dù[g] Negation: ...ཐེབ་ kyí mi[n] dù[g]	...ཐེབ་ ki rè Negation: ...ཐེབ་ ki mä	...ཐེབ་ pa rè Negation: ...ཐེབ་ pa mä

	Präsens		Futur		Präteritum	
1. Person Singular	ང་འགྲོ་གི་ཡིད།	Ich gehe.	ང་འགྲོ་གི་ཡིན	Ich werde gehen.	ང་ཕྱིན་པ་ཡིན།	Ich ging.
2. Person Singular	ཁྱེད་རང་འགྲོ་གི་འདུག།	Du gehst.	ཁྱེད་རང་འགྲོ་གི་རེད་	Du wirst gehen.	ཁྱེད་རང་ཕྱིན་པ་རེད།	Du gingst.
	ཁྱེད་རང་ལགས་ཐེབས་ཀྱི་འདུག།	Sie (höfl. Anrede) gehen.	ཁྱེད་རང་ལགས་ཐེབས་ཀྱི་རེད་	Sie (höfl. Anrede) werden gehen.	ཁྱེད་རང་ལགས་ཐེབས་པ་རེད།	Sie (höfl. Anrede) gingen.
3. Person Singular	ཁོ་རང་/ མོ་རང་འགྲོ་གི་འདུག།	Er / sie geht.	ཁོ་རང་ / མོ་རང་འགྲོ་གི་རེད་	Er / sie wird gehen.	ཁོ་རང་ / མོ་རང་ཕྱིན་པ་རེད།	Er / sie ging.
	ཁོ་རང་/ མོ་རང་ཐེབས་ཀྱི་འདུག།	höflichཐེབས་....	höflichཐེབས་....	höflich
1. Person Plural	ང་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡིད།	Wir gehen.	ང་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡིན།	Wir werden gehen.	ང་ཚོ་ཕྱིན་པ་ཡིན།	Wir gingen.
2. Person Plural	ཁྱེད་རང་ཚོ་འགྲོ་གི་འདུག།	Ihr geht.	ཁྱེད་རང་ཚོ་འགྲོ་གི་རེད་	Ihr werdet gehen.	ཁྱེད་རང་ཚོ་ཕྱིན་པ་རེད་	Ihr gingt.
	ཁྱེད་རང་ཚོ་ལགས་ཐེབས་ཀྱི་འདུག།	Sie (höfl. Anrede) gehen.	ཁྱེད་རང་ཚོ་ལགས་ཐེབས་ཀྱི་རེད།	Sie (höfl. Anrede) werden gehen.ཐེབས་....	Sie (höfl. Anrede) gingen.
3. Person Plural	ཁོང་ཚོ་འགྲོ་གི་འདུག།	Sie gehen.	ཁོང་ཚོ་འགྲོ་གི་རེད།	Sie werden gehen.	ཁོང་ཚོ་ཕྱིན་པ་རེད།	Sie gingen.
	ཁོང་ཚོ་ཐེབས་ཀྱི་འདུག།	höflichཐེབས་....	Sie werden gehen.	ཁོང་ཚོ་ཐེབས་པ་རེད།	höflich

Erklärungen:

Bei der 1. Person gibt es naturgemäß keine Höflichkeitsform. Bei der direkten höflichen Anrede wird immer das Höflichkeits-Adressierungs-Partikel ལགས verwendet, auch bei Kurzanworten mit ja oder nein. འགྲོ and སེབས sind die Hauptverben. Danach folgt ein གི nach འགྲོ oder ein ཀྱི nach སེབས Verbverbindungspartikel gemäß den Sandhi-Regeln das Hilfsverb. Grammatisch sind diese Partikel Genitive, die sich auf das Hauptverb beziehen (abstrakt übersetzt als: sein/haben des Gehens).

Beispiel einer Höflichkeitsfrage:

Hier gilt wieder, dass die in der Frage verwendete Verbform bereits diejenige ist, die der Antwortende verwenden würde, also hier ཡིན , obwohl das Hilfsverb für die 2. Person Singular eigentlich འདུག ist. Man legt dem Gefragten aus Höflichkeit bereits die richtige Verbform "in den Mund".

Werden Sie morgen gehen?

khyed rang	lags	sang nyin	phebs	kyi	yin	pas
ཁྱེད་རང་	ལགས་	སང་ཉིན་	ཕེབས་	ཀྱི་	ཡིན་	པས།
khyé ràñg	là[g]	ssáñg ñyi[n]	phéb	kyi	yi[n]	pä
Du (höflich, also "Sie" als Anrede)	Höflichkeits-Adressierungs-Partikel	morgen	gehen (höflich)	Verbverbindungs-partikel, Genitiv	sein, haben im Futur	Fragepartikel gemäß Sandhi-Regeln

Antwort: Ja, ich werde morgen gehen.

lags	yin	nga	sang nyin	'gro	kyi	yin
ལགས་	ཡིན།	(ང་)	སང་ཉིན་	འགོ་	གི་	ཡིན།
là[g]	yi[n]	ñga	ssáñg ñyi[n]	ḍrò	kyi	yi[n]
Ja (höfliche Anrede)	sein, haben im Futur	(ich) kann wegge-lassen werden		gehen (allgemeine Form !)	Verbverbindungs-partikel, Genitiv	sein, haben im Futur